

KİTAP TANITIMI

BEN HASTA DEĞİLİM

Çocuk Sağlığı ve Hastalıklarının Psikososyal Yönü

Ben Hasta Değilim kitabı ülkemizde çeşitli üniversitelerden 28 psikiyatrist, 25 pediyatrist, 10 psikolog ve pedagog tarafından yazıldı, editörlüğünü Prof. Dr. Aysel Ekşi yaptı. Yazarlar emeklerinin karşılığı olan telif ücretlerini, varoşlardaki çocukların eğitimiyle ilgilenen Bizim Ülke Derneğine bağışladılar; Nobel Tıp Kitabevleri tarafından basılan kitap 752 sayfa ve fiatı 7 milyon liradır.

Kitap sekiz bölümden oluşuyor. İlk bölümde bebeğe yaklaşım ele alındı; anne yeni doğan bağının önemi, bu etkileşimde olumlu ve olumsuz tutumlar, ani bebek ölümü sendromu konuları işlendi. Bundan sonraki iki bölüm normal çocuğun özellikleri ile uyum ve davranış sorunlarını içermektedir. Çocukluk çağında beklenen normal gelişim belirtileri ve psikopatolojinin öncü işaretleri tablolarda sergilenmiştir.

Dördüncü bölüm adolesana ayrıldı. Adolesans döneminde çok daha sık görülen Anoreksiya Nervosa, intihar, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımı, davranış bozuklukları, cinsel bozukluklar, cinsel kimlik bozuklukları bu bölümde incelendi; hayli nadir rastlanması nedeniyle iki kızda puberte öncesi Anoreksiya Nervosa ve bir erkek adolesanda Bulimiya Nervosa olguları sunuldu.

Beşinci bölüm çocuk ve adolesan psikopatolojisiyle ilgilidir. Otizm, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, disleksi-öğrenme bozuklukları, sosyal fobi, panik bozukluğu ve diğer temel bozukluklar son yayınların ışığında incelendi.

Altıncı bölüm, çocuk konsültasyon ve liyezon psikiyatrisinin başlıca konularını içermektedir. Çocuk ve aileler için çocuğun hastalanmasının, kronik hastalıkların, özürlerin, malformasyonların, hastaneye yatmanın, ameliyatların anlamı ve etkileri pediyatrist, psikiyatrist ve psikologların görüşleri açısından işlendi. Özellikle astım, insüline bağımlı diabetes mellitus, kanser, diyaliz, organ transplantasyonu, HIV enfeksiyonu, kronik kalp ve böbrek hastalıkları ve ölümcül hastalık karşısında çocuğun, ailenin ve hekimin tepkileri ile doktorlarda oluşabilecek "Tükenmişlik

Sendromu" incelendi. Normal çocuk ve hasta çocuk için ölüm olayının anlamı, ölümü bilişsel ve duygusal bakımdan nasıl algıladıkları ayrıntılı olarak ele alındı. Doktorun, ölümcül bir hastalığın gidişini aile ile konuşmaya, hasta çocuğun ve ailenin duygusal tepkileriyle başa çıkmaya hazır olabilmesi günümüz liyezon psikiyatrisinin temel konularından birisidir. Uzun yıllar ölmekte olan çok sayıda çocukla ve aileleriyle çalışmış olan psikiyatrist Kübler Ross'un çocuklarını kaybetme aşamasındaki anne babalara yazdığı mektup, bu alanda zaman zaman herkesin kafasını kurcalayan pek çok soruya açık yanıtları içerdiği için, kitaba bu mektup da alınmıştır.

Kitabın yedinci bölümü 'Psikososyal Acillere' ayrılmıştır. Bu bağlamda intihar, uyku bozuklukları, katılma nöbeti, hiperventilasyon sendromu, kolik, beslenme sorunları, çocukluk çağında kazalar ve korunma ile cinsel istismar ve kötüye kullanmada acil yaklaşımın temellerine değinilmiştir. Uzun süreli ve büyük streslerin insanda ruhsal karmaşalarla bağlantılı olduğu bilinmektedir; son aylarda ülkemizde meydana gelen depremler nedeniyle daha da güncel bir sorun haline alan Travma Sonrası Stres Bozukluğu başlığı ile çocukların travmadan etkilenme konusu da burada hayli ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Kitabın sekizinci bölümü psikolojik değerlendirme, yaklaşım ve tedaviyi içermektedir. Ayrıca genetik değerlendirme, fenilketonüri çocuklara psiko-pedagojik yaklaşım ve kronik hastalarda uygulamalı ekip çalışmasının özelliklerine değinilmiştir. Çocuk ve adolesanlara psikolojik yaklaşım ilkeleri ile çocuk ve adolesan psikoterapisinin özellikleri ana çizgileriyle vurgulanmış, psikofarmoloji alanına geniş yer ayrılmıştır. Kitap tıbbi etik konusu ve geniş bir indeks ile sona ermektedir.

Çocuk - konsültasyon - liyezon psikiyatrisi konusunda hayli kapsamlı bir kitap ülkemizde ilk kez yayınlanmıştır. Ben Hasta Değilim kitabı pediyatrist ve psikiyatristler başta olmak üzere psikologlar, diğer sağlık çalışanları, aydınlar ve hasta çocukların ana babaları için yol gösterici ve yararlı olacaktır. Bunun onuru 63 yazara aittir.

Prof. Dr. Aysel Ekşi

Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 6(2) 1999